

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **L. K.**, nar. ...., státní příslušnost ...., t. č. bytem ...., zastoupené JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou se sídlem AK Bartošova 4, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, poštovní příhrádka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného z 12. 4. 2013, č. j. ....

t a k t o :

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky ze dne 12. 4. 2013, č. j. ... **se zrušuje** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Odměna za zastupování právní zástupkyně žalobkyně JUDr. Pěvy Skýbové, advokátky se sídlem AK v Brně, Bartošova 4, ve výši 12.342 Kč bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky ze dne 12. 4. 2013, č. j. .... byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). V uvedeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že 19. 3. 2013 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedla, že je státní příslušnicí ... a ...národnosti. Vyznává

pravoslavnou křesťanskou víru. Není, ani nikdy nebyla členkou žádné politické strany či jiné organizace. Je vdovou, její syn žije v .... Má ukončené středoškolské vzdělání technického směru, ... pracovala jako technoložka. V ČR vykonávala práci uklízečky, pracovala jako kuchařka v pizzerii. Skutkový stav byl popsán tak, že svou vlast opustil žalobkyně v březnu 2000 a od té doby pobývá v ČR, žila v Plzni. K důvodům odjezdu z vlasti sdělila, že si s manželem za .... koupili stánek na tržišti. Od jednoho mafiána si museli půjčit ..., byli domluveni na splátkách. Mafián však chtěl zaplatit více peněz, částku navyšoval a začal vyhrožovat. Později někdo prodejní stánek zapálil a žadatelka i s manželem se začali bát o své životy. Nejdříve ... opustil manžel žadatelky. Protože ale mafián a jeho lidé často jmenované telefonicky vyhrožovali a neměla peníze na zaplacení požadované finanční částky, rozhodla se i ona ... odcestovat. Vyhrožováno bylo i jejich tehdy 6-ti letému synovi. Ten byl také fyzicky napaden, měl zlomená žebra a vykloubené rameno. O udělení mezinárodní ochrany nyní žádá, protože chce zůstat v ČR. V roce 2008 zemřela manželovi matka, ten odjel na pohřeb a někdo ho na ... zavraždil. Lidé ho našli na poli za vesnicí. Jmenovaná neví, kdo manžela zabil, může se jen dohadovat. Na ...se ale vrátit nechce, má strach o svůj život. Někdo neznámý také pořád volá její matce a vyptává se na pobyt žalobkyně a jejího syna. Ten je v ..., kde studuje. Protože se žalobkyně obává stejného osudu, jako měl její manžel, žila tak dlouho v ČR nelegálně. ČR je pro ni cílovou zemí. Pracovala v pizzerii, kdyby zde žila legálně, majitel by jí zaměstnal. Během zdejšího pobytu se jednou v roce 2011 obrátila z důvodu prodloužení platnosti cestovního dokladu na zastupitelský úřad své vlasti, platnost ji prodloužena však nebyla. V ČR již jednou o mezinárodní ochranu neúspěšně žádala (v lednu 2001). Sdělila, že nikdy nebyla trestně stíhána. K obavám z návratu do vlasti zopakovala, že má strach ze zabití. Svůj zdravotní stav označila za dobrý. Dále sdělila, že když po smrti manžela šla její matka na policii dát trestní oznámení, bylo jí řečeno, ať oznámení vezme zpět, jestli nechce mít doma další tělo.

Ke skutečnostem, které soud citoval z rozhodnutí žalovaného pak vyplývá, že 26. 3. 2013 byl veden na žádost žalobkyně pohovor v českém jazyku. Potvrdila v něm správnost údajů uvedených v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a na dotaz, z jakého důvodu se opětovně rozhodla požádat o udělení mezinárodní ochrany, sdělila, že se na ... nemůže vrátit, a to proto, že v roce 2008 jí tam zabili manžela, když jel na pohřeb své matky a žalobkyně se obává, že stejný osud by čekal i ji. Když matka žalobkyně oznámila na policii, že manžel žalobkyně byl zabit, tento měl 22 bodných ran a byl nalezen mrtev na poli za vesnicí, oznámení nebylo na policii přijato, policisté řekli matce žalobkyně, ať jej vezme zpět, jestli doma nechce mít další mrtvolu. Dle žalobkyně také smrt manžela nikdo nevyšetřoval, žalobkyně má za to, že ti, co manžela zabili, jsou spojeni s policií. Dále pak dodala, že jejího syna napadli fyzicky 2x, nejenom když mu bylo 6 let, ale i o 10 let později. Dále pak uvedla, že se domnívá, že kdyby jela domů, měla by potíže. Vysvětlila, že si s manželem půjčili na koupi stánku, byli domluveni s věřiteli na splátkách, ti ale po ní chtěli pak větší úroky. Když v roce 2000 opouštěla .... dluh činil dle mafiánů již ..., původně si přitom půjčili ... a každý měsíc po dobu dvou a půl let spláceli .... Nakonec jim byl spálen i prodejní stánek se zbožím. Lidé, kteří ji a manželovi půjčili peníze a pak vyhrožovali, jsou dle ní mafiáni, jsou to lidé, kteří vyhrožují, vydírají podnikatele a zabíjejí lidi. Ona sama muže, který jim peníze půjčil, osobně nezná. Uvedla, že by se nemohla vrátit na ... ani kdyby se v rámci ... měla přestěhovat na jiné místo, než kde žila. Dále uvedla, že policie na ... je s takovými lidmi spojena a proto je zbytečné se na policii obracet, neboť by ji nepomohla.

Ve včas podané žalobě a jejím doplňku pak žalobkyně uvedla, že dle jejího názoru správní orgán v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, porušil zejména ust.

§ 3 správního řádu, když se žádostí žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nezabýval odpovědně a svědomitě, protože nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Nezákonnost rozhodnutí žalobkyně spatřuje zejména v tom, že žalovaný při posuzování její žádosti nevycházel z přesně zjištěného stavu o poměrech na ...., zejména pokud jde o mafiánské praktiky a vyhrožování, kterým byla rodina žalobkyně vystavena a které vyústily v zabití jejího manžela, napadením a zraněním syna a škodou na majetku spálením stánku na tržišti. Dále došlo k porušení § 50 citovaného zákona, neboť při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí nepřihlédl žalovaný pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, zejména k údajům, které uvedla žalobkyně při pohovoru dne 26. 3. 2013, zejména k nemožnosti dovolat se na ... dodržování lidských práv, dodržování zákonů ze strany příslušných státních orgánů, kteří řádně v souladu se zákonem nevykonávají svoji pravomoc danou jim zákonnými předpisy.

Došlo dále k porušení § 68 odst. 3 citovaného zákona, zejména protože se v odůvodnění rozhodnutí žalovaný dostatečně nevypořádal s tím, proč neshledává zákonné důvody pro udělení mezinárodní ve smyslu ust. § 12 f) zákona o azylu, neboť žalobkyně dle jejího názoru tyto zákonné podmínky splňuje. S tímto návrhem žalobkyně a jejími námitkami se správní orgán řádně nevypořádal. Domnívá se proto, že vydáním napadeného rozhodnutí došlo i k porušení ust. § 7 správního řádu o rovnosti procesního postavení účastníků.

Došlo také k porušení § 12 zákona o azylu, neboť žalobkyně má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu v něm stanovené.

Pokud jde o skutkové důvody, ve kterých spatřuje porušení zákona, odkázala především na svou žádost o zahájení azylového řízení a protokol o pohovoru ze dne 26. 3. 2013, který s ní byl proveden a dále ostatní spisový materiál, který se k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR vztahuje.

Poukázala na skutečnost, že se správní orgán dostatečně nevypořádal se zjištěním faktických informací o zemi jejího původu, které by měly být aktuální a měly by obsahovat údaje o vážném porušování lidských práv, jejich omezování a odporování, nespravedlivých soudních řízeních a o potlačování náboženských svobod. V neposlední řadě správní orgán nepřihlédl k ryze osobním důvodům, které žalobkyni vedly k podání žádosti o azyl. Ekonomické podmínky a nedostatek pracovních příležitostí je neumožnily, aby na... žila plnohodnotný život, čímž jí bylo odňato jedno ze základních lidských práv, a to právo na práci, odpovídající výdělek a spokojený život.

Ze shora uvedených důvodů navrhovala, aby Krajský soud doplnil dokazování o její výslech a o aktualizovanou zprávu o dodržování lidských práv na ..... S ohledem na shora uvedené pak navrhovala, aby Krajský soud rozhodnutí žalované z 12. 4. 2013 zrušil a věc vrátil žalované k novému projednání.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zdůraznil, že obavy žalobkyně z lidí, kterým dluží peníze, není možné podřadit důvodům pro udělení azylu. Tyto skutečnosti nemají žádnou souvislost s žádným z azylově relevantních důvodů. NSS již opakovaně vyslovil (např. ve svém rozsudku č. j. 8Azs 12/2011 – 79 ze dne 27. 9. 2011), že ekonomické potíže

v zemi původu a obavy z věřitelů související s neuhrazením dluhu, nejsou relevantními důvody z hlediska zákona o azylu.

I když žalobkyně namítá, že na .... neexistuje možnost dovolat se lidských práv a příslušné státní orgány nevykonávají svoji pravomoc danou jim zákonnými předpisy, z jejich výpovědí je zřejmé, že se pomoc ve vlasti vyhledat ani nepokusila. Uvedla, že policie je s uvedenými lidmi spojena, nicméně z jejich dalších výpovědí („Když si policajt postaví 3. patrový barák se saunou, auto, odkud takové peníze může mít. To mi řekněte“) je zřejmé, že se jedná pouze o její domněnky. Žalovaný proto zdůraznil, že nepokusila-li se žalobkyně získat ochranu prostředky vnitrostátního práva, nelze dospět k závěru, že by jednání soukromých osob, kterého se obává, bylo ukrajinským státem podporováno, trpěno nebo že by proti němu ukrajinské orgány nebyly schopny poskytnout adekvátní ochranu. Žalovaný dále nemůže shledat důvodnou námitku, že právo na práci, resp. na odpovídající výdělek a spokojený život je základním lidským právem, které by požívalo ochrany podle zákona o azylu. I NSS v minulosti konstatoval, že i když právo na práci lze považovat za základní lidské právo, není sporu o tom, že se nejedná o právo politické, nýbrž sociální, příp. hospodářské a jeho uplatňování proto není možno podřadit pod azylově relevantní důvody, jež se vztahují k právům politickým (viz. čl. 43 Listiny základních práv a svobod).

Žalovaný má tak po provedeném řízení jednoznačně za prokázané, že jmenovaná neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by ve vlasti mohla být vystavena pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu.

Žalovaný má za to, že podaná žaloba nijak nezpochybňuje správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán má za to, že náležitě posoudil skutkový stav věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve věci proběhlo dne 15. 1. 2014 jednání před Krajským soudem v Brně. Žalobkyně s právní zástupkyní se jednání zúčastnila a k věci uvedla, že když žila na ...s manželem zapůjčili si od jednoho člověka, kterého žalobkyně ani osobně neznala, asi .... Tohoto člověka žalobkyni a manželovi někdo doporučil. Peníze si půjčili na to, aby mohli začít podnikat. Pořídili si na tržišti stánek, kde prodávali oblečení. Po určité době se však stalo, že jim stánek někdo zapálil a úplně vše, včetně oblečení shořelo. Rozhodli se proto odjet do ČR, aby vydělali peníze a mohli dluh doplatit, dluh doplatili. Člověk, od kterého si peníze půjčili, i poté, kdy dluh doplatili, neustále chodil za matkou žalobkyně, která žije na ... s tím, že mu dluží stále .... To však nebyla žádná pravda. Dále uvedla, že když ještě žili všichni na ..., stalo se, že když bylo synovi 6 let, někdo ho zmlátil a stejně tak, když mu bylo 16 let. Když mu bylo 16 let, ten kdo ho zbil, mu řekl, že je to za to, že jeho rodiče dluží peníze. V roce 2008 zemřela manželovi matka a přes nesouhlas žalobkyně odjel manžel na ... na pohřeb. Tam ho někdo zavraždil. Bylo to tak, že manžel spal u matky žalobkyně, v 9:00 hodin večer přišli nějací muži, zavolali ho ven a manžel se už k matce nevrátil. Brzy ráno, když šli lidé z vesnice na vlak, ho našli pobodaného na polní cestě. Matka žalobkyně šla toto nahlásit na policii a tam jí bylo sděleno, aby vzala toto hlášení zpět, jestli doma nechce mít další mrtvolu. V té době, kdy manžel odjel na pohřeb matky na ... žil tam jejich syn, ten žil u matky žalobkyně. Matka žalobkyně se právě kvůli synovi žalobkyně bála cokoliv dělat, když jí policie řekla, aby stáhla ohlášení vraždy zpět, takže se vůbec nic nešetřilo. Od té doby, kdy

odjela žalobkyně do ČR, což bude již 14 let, ona sama nikdy na ... již nebyla. Syn s žalobkyní a jejím manželem v ČR nikdy nežil. Zůstal, jak uvedla, žít na ...u její matky. Poté, co byl manžel žalobkyně zavražděn, matce žalobkyně často někdo telefonoval a ptal se na žalobkyni. Syn měl z toho také strach, a protože matka žalobkyně ho chtěla ochránit, poslala ho ke svému švagrovi do ..., kde syn nyní žije a studuje. Po ukončení studia by chtěl však přijet za žalobkyní do ČR.

Žalobkyně zdůraznila, že se bojí překročit hranice na ..., rozhodně by nemohla tam žít na žádném místě, má prostě strach, že by dopadla stejně jako manžel, tedy že by jí také zabili. Její manžel nebyl jediný případ, který takto dopadl, matka žalobkyně žalobkyni prosí, aby se na ... nevracela, má o její život strach.

Posouzení věci Krajským soudem v Brně.

V řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s.ř.s. přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 věta první s.ř.s.).

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně, státní příslušnice ..., podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR 19. 3. 2013. Důvodem odjezdu z vlasti byly problémy s věřitelem, který po žalobkyni a jejím manželovi požadoval půjčení daleko více finančních prostředků, než si vypůjčili, jeli proto peníze vydělávat do ČR a navíc jim na ... někdo zapálil stánek se zbožím na tržnici. Do ČR žalobkyně přijela v březnu roku 2000, od té doby zde pobývá a ani jednou ona sama od uvedené doby na ... nebyla. Na ... však odcestoval v roce 2008 na pohřeb své matky. Manžel žalobkyně, který tam byl zavražděn dle žalobkyně mafiány, od kterých si žalobkyně s manželem vypůjčili peníze na podnikání. Žalobkyně má obavu, že stejně by dopadla i ona, pokud by na ... odjela, proto se tam nemíní nikdy vrátit, zvláště, když mafiáni 2x zbili i jejího syna, podruhé mu řekli, že je to proto, že rodiče nevrátili dluh a navíc uvedla u jednání 15. 1. 2014, že před vánocemi 2013 napadli neznámí lidé její matku tak, že skončila v nemocnici. Uvedla, že to vše svědčí o tom, že žalobkyně má pádný důvod se na ... už nikdy nevrátit.

Žalovaný žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvede skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu.

Soud ve svých úvahách vycházel z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5Azs 6/2010 – 2007, podle kterého *„žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel, uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit“*.

Dále soud vycházel rovněž z rozsudku NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3Azs 48/2008 – 57, podle kterého *„Pro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu, kam má být žadatel navrácen, dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady*

2004/83/ES, podle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup (s účinností od 21. 12. 2007 byl zákonem č. 379/2007 Sb. § 2 odst. 7 zákona o azylu přesunut ve změněném znění do § 2 odst. 8)“. Pro posouzení věci soud dospěl k závěru, že žalovaný se nevypořádal s otázkou, zda úmrtí manžela žalobkyně na ...v roce 2008 by ve vztahu k žalobkyni mohlo představovat při jejím návratu na ... pronásledování nebo ohrožení vážnou újmu.

Správní orgán při vydání rozhodnutí z 12. 4. 2013 se vůbec zatím nezabýval otázkou, zda s ohledem na úmrtí manžela žalobkyně v roce 2008 na ... by návrat na ...mohl představovat pro žalobkyni pronásledování nebo ohrožení vážnou újmu, čehož se obává.

Krajský soud uvádí, že žalovaný se doposud vůbec touto otázkou nezaobíral, nezjišťoval žádné skutečnosti ohledně úmrtí manžela žalobkyně, neměl k dispozici úmrtní list manžela žalobkyně, z něhož by se dala zjistit příčina úmrtí manžela žalobkyně a pokud by bylo zjištěno, že manžel žalobkyně zemřel násilnou smrtí, dalo by se uvažovat o tom, že v daném případě by byly důvodné obavy žalobkyně, že při návratu na ...by jí hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení (§ 14a) odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu).

Soud totiž uvádí, že i soukromé osoby mohou být původcem pronásledování nebo vážné újmy a že tedy i případ žalobkyně, kdy má obavu, že mafiáni by se jí mohli mstít a zabít ji stejně jako jejího manžela, může být za určitých podmínek pronásledováním, resp. může představovat vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Předpokladem je jednak intenzita násilí, jednak dostupnost ochrany před tímto násilím. Dle soudu žalovaný problémy žalobkyně vyhodnotil nedostatečně, pro své závěry neměl dostatečné podklady.

Zde tedy žalovaný pochybil, že zatím nezjistil skutečný stav věci. V tomto směru bude přinejmenším nutné zajistit úmrtní list manžela žalobkyně a v případě, že by bylo zjištěno, že zemřel násilnou smrtí, zabývat se otázkou, zda by se žalobkyně s ohledem na podmínky na ...mohla adekvátně domoci ochrany.

Soud tedy uzavírá, že vzhledem k uvedenému, rozhodnutí žalovaného v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. rozhodnutí zrušil pro vady řízení a vrací věc žalovanému k dalšímu řízení. Připomíná, že v souladu s ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. je vázán žalovaný právním názorem uvedeným ve zrušujícím rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Ve věci žalobkyně měla úspěch, náklady řízení ji však nevznikly.

Dle § 35 odst. 8 s.ř.s. byla žalobkyni ustanovena právní zástupkyně – advokátka a v takovém případě jí hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí stát.

Odměna za zastupování a hotové výdaje v daném případě představují odměnu za 3 úkony po 1.000 Kč dle vyhl.č. 177/1996 Sb., advokátní tarif dle § 9 odst. 2 a § 7 a dále hotové výdaje za jeden úkon 300 Kč dle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky, vše zvýšeno o 21 % DPH, neboť zástupkyně žalobkyně prokázala, že je plátcem daně z přidané hodnoty.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. ledna 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně